

психології з метою ефективної організації виробничої діяльності.

Висновок. Успішна професійна підготовка психолога має відбуватися відповідно до суспільних запитів та проходити світоглядний, професійний та особистісний етапи.

Література

1. Дуткевич Т. В. Вступ до спеціальності: Практична психологія: Курс лекцій і практикум (навчальний посібник) / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. – 208 с.
2. Немов Р. С. Психологія. – В 3 кн. / Р. С. Немов. – М.: Владос, 2001. – Кн. 2: Психологія образования. – 608 с.
3. Основи практичної психології / В. Панок, Н. Чепелева, Т. Титаренко. – К.: Либідь, 2001. – 534 с.

УДК 378:005.6

Пермякова О. Г.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Система вищої освіти в Україні знаходиться сьогодні в процесі кардинальної трансформації, що обумовлено перш за все постійним зростанням ролі знань у сучасному суспільстві та такими світовими факторами, як створення єдиного освітнього простору, а також соціально-економічними та культурними перетвореннями, що спостерігаються в усіх європейських країнах. Реформування, які відбуваються у вищій освіті, як і в цілому суспільстві, приводять до змін традиційних і становленню нових механізмів регулювання їх діяльності.

В науковій літературі дослідження питань забезпечення якості освіти знайшло широке відображення (К. Корсак, О. Локшина, В. Огаренко, В. Андрущенко, М. Гриценко, І. Бех, К. Гнезділова, Г. Клімова, В. Кальней, І. Талізін, А. Токман, С. Сисоева, А. Сбруєва, Є. Шульгін, С. Щудло, С. Цимбалюк, Я. Яхніна та ін.), однак є ще багато дискусійних питань з цієї проблематики. Серед науковців розгортаються широкі дискусії щодо питання про сутність якості вищої освіти, про те, що ж вважати якістю вищої освіти та які умови її забезпечення.

Аналіз наукових джерел [1; 2; 3, 4; 5; 6, 7] з даної проблематики свідчить про те, що пріоритети державної політики у сфері вищої освіти в умовах інноваційного розвитку і інтеграції в європейський освітній простір направлені на підвищення якості освітніх послуг, оновлення змісту освіти та організацію навчально-виховного процесу у відповідності до демократичних цінностей, безперервність освіти, органічне поєднання освіти та науки, розвиток дистанційного навчання, впровадження освітніх інновацій, розвиток моніторингових досліджень та забезпечення потреб ринку праці.

Варто зазначити, що в більшості європейських країн пріоритети державної політики щодо вищої освіти направлені на переформатування відносин між державою, вузом, суспільними інститутами та ринком праці, що виявляється в наданні більшої автономії вузам, створенні конкуренції, посиленні суспільного контролю за якістю наданих освітніх послуг та результатів освітньої діяльності.

До 1980-х рр. в європейських країнах проблема якості освіти визнавалася, але не знаходила адекватного рішення. Першими європейськими країнами, які ініціювали процеси по забезпеченню якості у вищій освіті, були Велика Британія, Франція та Нідерланди. У 80-х роках ХХ століття в цих країнах було розпочато і запроваджено процес формального оцінювання якості [1].

Основним інструментом забезпечення якості освіти на національному рівні в більшості європейських країн на сучасному етапі є спеціалізовані агентства-посередники, яким держави делегують функції моніторингу, контролю і підвищення якості діяльності університетів. До наднаціональних інститутів, що забезпечують якість освіти, належить Європейська мережа агентств по якості (ENQA), яка була створена у 2000 році. Основою її створення стали пілотний проект “Європейський пілотний проект по оцінці якості вищої освіти” (1994–1995 рр.), матеріали Рекомендацій Єврокомісії (98/561/ЕС від 24 вересня 1998 р.) з європейського співробітництва у питаннях гарантії якості у вищій освіті й текст Болонської декларації 1999 року. Задля формування системи забезпечення якості вищої освіти у Болонському процесі міністри країн-учасниць у Берлінському комюніке від 19 вересня 2003 року доручили ENQA через її членів у співпраці з Європейською Асоціацією університетів (EUA), Європейською Асоціацією вищих навчальних закладів, що не є університетами (EURASHE), та Європейським студентським міжнародним бюро (ESIB), які утворили групу E4, розробити «узгоджені стандарти, процедури та рекомендації із забезпечення якості». Розроблені стандарти і рекомендації – European quality assurance standards and guidelines (ESG) – були схвалені на конференції в Бергені 2005 року [10]. Європейська мережа агентств по якості (ENQA) – це членська організація, метою якої є розвиток співпраці, обмін успішним досвідом і інтеграція національних систем управління якістю. Мережа агентств (ENQA) об'єднує 36 організацій-членів з 21 європейської країни [1]. На додаток до ENQA в Європі були створені також декілька регіональних мереж. Наприклад, мережа агенцій із забезпечення якості вищої освіти країн Центральної та Східної Європи CEE Network була створена у 2001 році, діяльність якою спрямована на зміцнення співпраці, обмін позитивним досвідом, яка діє як центр аналізу і синтезу інформації та сприяє зближенню між агентствами з якості освіти для зміцнення співпраці та обміну позитивним досвідом у цій сфері, розроблення методів оцінки якості вищої освіти у країнах Центральної та Східної Європи з метою гармонічного входження в єдиний європейський освітній простір [7, с. 64]. Роль секретаріату в цій мережі виконує агентство з акредитації Угорщини. Розвиток регіональних мереж щодо забезпечення якості освіти є свого роду закономірним наслідком тих процесів наднаціональної інтеграції, які ми спостерігаємо в останнє десятиліття [1].

Свідченням інтеграції в освітній сфері є створення єдиного простору європейської вищої освіти (Болонська декларація) та Лісабонська програма, які об'єднані спільною проблематикою, в якій вагоме місце відведено проблемі підвищення якості освіти.

Провідними суб'єктами управління якістю освіти на національному, регіональному або світовому рівні є урядові органи, спеціалізовані агентства, мережеві об'єднання (ENQA), регіональні ініціативні центри (конференції міністрів, Європейський союз) і глобальні організації (ЮНЕСКО, ОЕСР) [1].

Однак варто зазначити, що основу політики якості в освіті складає рівень інституційний – рівень навчальних закладів. Отже, головна роль в забезпеченні якості належить самим університетам, які відстоюють свою інституційну автономію.

Література

1. Актуальные вопросы развития образования в странах ОЭСР / Отв. ред. М. В. Ларионова. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2005. – 152с. – Режим доступа: <https://publications.hse.ru/mirror/pubs/share/folder/aj2c2t6px/direct/80872010>.
2. Бабін І. І. Забезпечення якості вищої освіти: європейський, національний та інституційний рівні / І. І. Бабін // Наука і освіта. – 2011. – № 1. – С. 7–13.
3. Білокопитов В. І. Діяльність європейських організацій із забезпечення якості вищої

освіти в контексті Болонського процесу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / В. І. Білокопитов. – Суми, 2012. – 20 с.

4. Валеев Р. Г. Освітнє право України : Навч. Посібник / Р. Г. Валеев. – Луганськ, 2011. – 287 с.

5. Корсак К. Освіта, суспільство, людина в ХХІ столітті : інтегрально-філософський аналіз : Монографія / К. Корсак; Ін-т вищої освіти АПН України. – Київ; Ніжин : Вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. – 224 с.

6. Огаренко В. М. Державне регулювання діяльності вищих навчальних закладів на ринку освітніх послуг: монографія / В. М. Огаренко. – Київ: Вид-во НАДУ, 2005. – 326 с.

7. Павлова О. Ю. Культурна інтеграція вітчизняних закладів вищої освіти до Європейського освітнього середовища / Павлова О. Ю., Мельничук Т. Ф., Мисюра Т. М. – К. : КІМ, 2012. – 298 с.

8. Фролов Ю. Государственная политика Украины в сфере высшего образования: состояние и направления развития // *Legea și viața*, martie 2014. – С. 220–223.

9. Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

10. Про Національну доктрину розвитку освіти: Указ Президента України від 17. 04. 2002р., №347/2002//Офіційний вісник України. – 2002. – №16. – С. 11. – Ст. 860.

11. Система забезпечення якості вищої освіти у Болонському процесі та механізми її імплантації в Україні – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juni08/16.htm>

УДК 37.036+37.013.42

Петришин Л. Й.

ТЕХНОЛОГІЯ WEB-QUEST ЯК СУЧАСНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Web-quest (web-quest) в педагогіці – це технологія в основі якої лежить проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси інтернету. Вперше модель web-квесту була представлена викладачем університету Сан-Дієго Б. Доджем у 1995 р. Сьогодні ця технологія використовується як найбільш вдалий спосіб використання інтернету в процесі вирішення проблемних завдань. Розробляються такі web-questu для максимальної інтеграції засобів інтернету в навчальний компонент, при різномірівневій організації навчального процесу [5; 6; 7]. Web-quest – це певним чином організована технологія навчальної та просвітницько-дослідницької діяльності в мережі інтернет за означеною тематикою.

З-поміж переваг цієї технології ми виокремлюємо такі: підвищення зацікавленості до проблеми, що актуалізується для вивчення; можливість отримати додаткову інформацію творчого характеру; спрощення роботи в мережі інтернет; розвиток креативних здібностей у пошуку аналогій та продукуванні креативних ідей. Окрім цього, ця технологія підвищує мотиваційний рівень, допомагає особистості самоактуалізуватись та саморозвинутись, сформувати нові компетенції та оформити результати роботи у вигляді публікацій, презентацій, створенні веб-сторінок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. У численних наукових публікаціях у контексті формування креативної особистості та її креативних здібностей висвітлено різні аспекти цієї проблеми: різним аспектам використання web-questu як технології у